



Wykonywanie prac pożarowo - niebezpiecznych

Właściciel procesu: Dyrektor Departamentu BHP Ochrony Ppoż. i ochrony Środowiska

Spis treści:

I. Cel instrukcji.....	3
II. Zakres.....	3
III. Definicje.....	3
IV. Tryb postępowania	4
V. Dokumenty związane.....	7
VI. Karta zmian i przeglądu.....	7
VII. Historia wersji	7

I. Cel instrukcji

Celem instrukcji jest w szczególności zapewnienie bezpieczeństwa zdrowia i życia pracowników podczas wykonywania prac pożarowo – niebezpiecznych.

II. Zakres

Zakresem instrukcji objęte są wszystkie przedmiotowe prace prowadzone w poszczególnych komórkach / jednostkach organizacyjnych Spółki. Niniejsze postanowienia obowiązują wszystkich pracowników oraz pracowników firm zewnętrznych, którzy wykonują prace w ramach zleconych usług.

III. Definicje

W niniejszej instrukcji stosowane są definicje i pojęcia zgodne z dokumentem Zasady organizacji, wykonywania i dokumentowania prac niebezpiecznych oraz występujące w ogólnych przepisach ochrony przeciwpożarowej i BHP, a w szczególności:

Prace pożarowo niebezpieczne – prace remontowo-budowlane związane z użyciem otwartego ognia, cięciem z wytwarzaniem iskier mechanicznych i spawaniem, prowadzone wewnątrz lub na dachach obiektów, na przyległych do nich terenach oraz placach składowych, a także prace remontowo-budowlane wykonywane w strefach zagrożonych wybuchem.

Materiały pożarowo niebezpieczne – gazy palne, ciecze o temperaturze zapłonu poniżej 55°C, materiały wytwarzające w kontakcie z wodą gazy palne, materiały łatwo utleniające się lub mające skłonności do samozapalenia, materiały stałe w postaci podatnej na zapalenie (np. rozdrobnione, nasycone olejami itp.) należy przez to rozumieć:

- gazy palne
- ciecze palne o temperaturze zapłonu poniżej 328,15 K (55°C),
- materiały wytwarzające w zetknięciu z wodą gazy palne,
- materiały zapalające się samorzutnie na powietrzu,
- materiały wybuchowe i pirotechniczne,
- materiały ulegające samorzutnemu rozkładowi lub polimeryzacji,
- materiały mające skłonności do samozapalenia.

Pomieszczenia (miejsca) pożarowo niebezpieczne – pomieszczenia lub miejsca, w których występują materiały pożarowo niebezpieczne i/lub, w których wykonywane są prace pożarowo niebezpieczne.

Temperatura zapłonu (cieczy palnej) - najniższa temperatura cieczy palnej, przy której ilości par istniejących nad jej powierzchnią wystarcza do trwałego zapłonu od punktowego bodźca energetycznego (otwarty ogień, iskra o wystarczająco dużej energii).

IV. Tryb postępowania

1. Odpowiedzialność

- 1.1 Odpowiedzialność za organizację i prowadzenie prac ponosi Odpowiedzialny. Za wykonanie czynności odpowiadają wyznaczeni pracownicy wchodzący w skład brygady.
- 1.2 Odpowiedzialny zobowiązany jest do udzielenia instruktażu pracownikom zatrudnionym przy tych pracach w miejscu robót przed ich rozpoczęciem.
- 1.3 Osoby przystępujące do pracy mają obowiązek znać treść niniejszej instrukcji i przestrzegać jej postanowień.

2. Opis postępowania

- 2.1 Rodzaje prac pożarowo niebezpiecznych.
Biorąc pod uwagę zakres czynności technologicznych i pomocniczych realizowanych w zakładach pracy – do prac pożarowo niebezpiecznych zaliczono m.in.:
 - spawanie oraz cięcie gazowe i elektryczne, wykonywane w pomieszczeniach i miejscach niebezpiecznych pożarowo,
 - cięcie z wytwarzaniem iskier mechanicznych,
 - stosowanie otwartego ognia w bezpośrednim sąsiedztwie materiałów palnych,
 - prace remontowe w strefach zagrożonych wybuchem.
 - wykonywanie wyżej wymienionych prac uwarunkowane jest przygotowaniem protokołu – zezwolenia na wykonywanie prac pożarowo - niebezpiecznych – **załącznik nr 11a** do Zasad organizacji, wykonywania i dokumentowania prac niebezpiecznych.
- 2.2 Wymagania w zakresie bezpieczeństwa pożarowego przy pracach pożarowo niebezpiecznych w magazynach i obiektach budowlanych.
 - a) Przed przystąpieniem do robót spawalniczych i innych z otwartym ogniem należy:
 - usunąć materiały palne całkowicie lub na bezpieczną odległość biorąc pod uwagę ich właściwości fizykochemiczne,
 - sprawdzić pomieszczenia sąsiadujące i w razie potrzeby usunąć z nich materiały palne lub przesunąć je na odległość minimalizującą zagrożenia,
 - wyposażyć miejsce prowadzenia robót w dodatkowy sprzęt gaśniczy, oznakować obiekt odpowiednimi tablicami informacyjnymi i ostrzegawczymi.
 - b) W trakcie prowadzenia robót spawalniczych zabronione jest przebywanie w rejonie ich wykonywania osób postronnych.
 - c) Po zakończeniu robót spawalniczych uporządkować miejsce pracy i sprawdzić czy nie nastąpiło przypadkowe zaprószenie ognia.
 - d) W uzasadnionych przypadkach wystawić posterunek obserwacyjny.

UWAGA!

Szczególne zasady postępowania obowiązują przy spawaniu w pobliżu kanałów wentylacyjnych itp. — przed rozpoczęciem robót należy sprawdzić, czy nie nastąpiło w nich nagromadzenie pyłów. Pyły należy usunąć lub zwilżyć.

- e) Wytypować osobę odpowiedzialną za kontrolę pomieszczeń w trakcie prowadzenia robót spawalniczych i po ich zakończeniu. Przeprowadzić instruktaż pracowników wykonujących roboty spawalnicze ze zwróceniem uwagi na występujące zagrożenia oraz sposób prowadzenia prac, zabezpieczający przed pożarem.
- f) W trakcie prowadzenia robót należy zwracać uwagę czy nie nastąpiło nadmierne nagrzanie powierzchni oraz nie występuje żarzenie się lub dymienie elementów konstrukcyjnych.

2.3 Wymagania w zakresie bezpieczeństwa pożarowego przy pracach pożarowo niebezpiecznych w obiektach technologicznych.

Przed przystąpieniem do robót w obiektach technologicznych (stacje gazowe, węzły rozdzielczo – pomiarowe) należy:

- całkowicie odciąć dopływ gazu przez zamknięcie armatury zaporowej i założenie zaślepek na gazociągach: wejściowym i wyjściowym,
- opróżnić z gazu wyłączony ciąg technologiczny (ciągi technologiczne),
- dokładnie przewietrzyć pomieszczenie z urządzeniami technologicznymi i pozostawić otwarte drzwi oraz otwieralne okna na czas trwania robót,
- w pomieszczeniach technologicznych posiadających instalację wentylacji mechanicznej należy ją uruchomić na czas trwania robót,
- sprawdzić przed przystąpieniem do robót stężenie gazu w pomieszczeniu technologicznym i zastosować właściwe środki zapobiegające zagrożeniom,
- prowadzić pomiary stężenia metanu w pomieszczeniach w trakcie prowadzenia prac wg wskazań osoby odpowiedzialnej,
- za pomocą gazu obojętnego (dwutlenku węgla, azotu) należy utworzyć atmosferę obojętną w ciągach technologicznych, na których prowadzone będą roboty spawalnicze,
- oznakować obiekty tablicami informacyjnymi o prowadzonych robotach.

UWAGA !

- Technologia prac spawalniczych i ich zabezpieczenie na obiektach technologicznych stanowią część składową harmonogramów prac gazoniebezpiecznych.
- Zabronione jest wykonywanie robót spawalniczych na ciągach technologicznych, jeżeli nie zostały zaślepienie po zamknięciu armatury zaporowej na wejściu i wyjściu.
- Zabronione jest prowadzenie robót spawalniczych w pomieszczeniach obiektów technologicznych, gdy stężenie gazu przekracza w nich 10% dolnej granicy wybuchowości [DGW].

- Zabronione jest upuszczanie nadmiaru gazu do wnętrza pomieszczeń technologicznych. Otwarte w wyniku demontażu odcinków gazociągów lub urządzeń ciągi technologiczne należy zaślepić.
- Zabronione jest wykonywanie robót spawalniczych w pomieszczeniach czynnych obiektów technologicznych, gdy tylko część urządzeń została wyłączona. Do wykonania tych robót należy odpowiednie ciągi technologiczne lub elementy urządzeń zdemontować, a roboty wykonać na zewnątrz budynku.
- W pomieszczeniach obiektów technologicznych roboty spawalnicze wolno prowadzić wyłącznie na jednym stanowisku.
- Roboty spawalnicze w obiektach technologicznych muszą być nadzorowane przez osoby posiadające odpowiednie kwalifikacje w zakresie dozoru.

W wyjątkowych i uzasadnionych przypadkach dopuszczalne jest spawanie w pomieszczeniach czynnych obiektów technologicznych jedynie na polecenie dyrektora, jego zastępcy lub innej upoważnionej przez dyrektora osoby. Roboty te mogą być prowadzone w tym przypadku pod nadzorem odpowiedniego kierownika w oparciu o szczegółowy harmonogram robót, przy podjęciu szczególnych środków ostrożności i wykonaniu odpowiednich zabezpieczeń technologicznych.

3. Wykaz sprzętu i środków zalecanych do wykonania prac

3.1 Sprzęt, narzędzia i materiały pomocnicze:

- agregat prądotwórczy,
- spawarka elektryczna,
- zestaw butli z gazami technicznymi do spawania gazowego,
- narzędzia ślusarskie,
- przyrządy do pomiaru środowiska pracy: tlenomierz, metanomierz, eksplozometr,
- drabiny, pomosty,
- tablice informacyjno – ostrzegawcze,
- środki łączności,
- tester szczelności.

3.2 Środki ochrony indywidualnej oraz sprzęt bhp i ppoż.:

- ubranie ochronne trudnopalne,
- obuwie bezpieczne,
- rękawice ochronne,
- hełm ochronny,
- fartuch spawalniczy, przyłbica i okulary spawalnicze, rękawice spawalnicze,
- apteczka pierwszej pomocy,
- podręczny sprzęt przeciwpożarowy (gaśnice śniegowe lub proszkowe, koc gaśniczy).

Uwaga!:

W ramach prowadzonych prac mogą zostać dodatkowo użyte sprzęt i materiały nieujęte w wykazach. Decyzję o zastosowaniu odpowiednich materiałów, narzędzi i sprzętu oraz środków ochrony indywidualnej, sprzętu bhp i ppoż., w zależności od potrzeb i zagrożeń, podejmuje Odpowiedzialny.

V. Dokumenty związane

1. Zasady organizacji, wykonywania i dokumentowania prac niebezpiecznych.

VI. Karta zmian i przeglądu

Lp.	Data zmiany/przeglądu (uzupełnia Biuro Regulacji)	Ogólny opis zakresu zmiany (nr punktu/ załącznika, zmiana odpowiedzialności, nowy tryb postępowania w punkcie...)
1.	03.09.2020	Pkt. III. rozszerzenie definicji Materiały pożarowo niebezpieczne
2.	03.09.2020	Pkt. 3 aktualizacja wykazu sprzętu i środków zalecanych do wykonania prac

VII. Historia wersji

Numer wydania	Numer Zarządzenia	Data Zarządzenia	Początek okresu obowiązywania	Koniec okresu obowiązywania
1.	95/2016	06.12.2016	01.01.2017	13.09.2020